1874. VI. évfolyam. 223. szám. Csütörtök, november 12.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Úgy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A felső leányiskola.

A pénzügyi bizottság legközelebb — habár csak egy szavazattöbbséggel — törlötte a közoktatásügyi miniszterium által tervezett felső leányiskola számára előirányzott 10 ezer frtnyi költséget.

Őszintén sajnáljuk a pénzügyi bizottság ezen eljárását, mely a közoktatásügyi miniszternek jelen költségvetésében az országos zeneakademia mellett legéletrevalóbb inditványát semmisitette meg; de miután magában a pénzügyi bizottság kebelében igen élénk ellenzék szólalt fel ezen aránylag csekély összeg törlése ellen, nagyon nagy a valószinüség, hogy maga az országgyülés másként fog intézkedni.

A felső leányiskola egyátalában nem konkurrens állami vállalat a létező számos leánytanoda mellett. Még ha ilyen volna, — akkor sem lenne felesleges. Magán leánynöveldéink, melyekben a sajtó s érettebb közvélemény ismételt sürgetései daczára még most is az idegen nyelvek beszélésének elsajátitása s zongoratanitás az ideál, a mamák s a kapzsiság által vezetett versenytársnők elkerülhetlen befolyása folytán csak ily állami intézet felállitása által javulhatnának meg oly gyökeresen, hogy a belőlök kikerült nők valóban nevelői s továbbképzői lehetnének az uj nemzedéknek. Azonban ezen uj intézet még többet is szándékozik létesiteni. Ezen iskola valóságos **középtanoda** lesz, hat osztálylyal s azon tantárgyakkal, melyek jelenleg a reáltanodákban előadatnak s igy arra lenne hivatva, hogy azon kornunkban már csaknem naponként szaporodó nőknek, kik magukban nagyobb tudományos képzettség, sőt önálló kutatásra kedvet s tehetséget éreznek s kik előtt külföldre utaztak tanulmányaik befejezése végett, itt ben az országban alkalom nyujtassék maguk kiképzésére.

Ismeretes dolog, hogy a tanitónőképezdék növendékeinek száma egyátalában nem remélett óriási mérvben növekedik. A budai intézetnél az igazgatóság ismételt figyelmeztetése daczára, hogy csak nehány növendéket vesznek fel, több mint 300 növendék jelentkezett, a többi tanitónőképezdénél is mindenütt felülment a jelentkezők száma 100-on. Tudva van továbbá az is, hogy ezen tanitó nőképezdék növendékei közül többen egyenesen azon szándékkal lépnek be az intézetbe, hogy tanitónők nem lesznek, csak azért lépnek be ide, mert más nyilvános s magán intézetben nem nyernek oly alapos képzettséget, mint ezen helyeken. S igy történik meg, hogy az állam által felállitott tanitó-nőképezdékben a tanitónők épen ezen benépolens auditrixek miatt nem képeztethetnek ki elegendő számmal.

Eltekintve még ezen szükséglettől is, a nők munkaképesitésének mindinkább terjedő nagy eszméje megköveteli, hogy a nők nagyobb tudományos képzettségben részesittessenek. Ne ijedjünk vissza a nő-emancipáczió eszméjétől! A tudákos nőktől kétségkivül visszatetszéssel fog elfordulni mindenki, de ily tudákos nőket csak a magánintézetek nevelnek, a felső leányiskola valódi müvelt nőket képezne ki. Korunkban, midőn annyi jó családból származott nő szegényedik el s van utalva tisztességes munkára, midőn a szellemi munka harczosai közé mindinkább a nők is sorakoznak nem lehet elzárni azon nők előtt, kik magokban hivatást éreznek, a tudományos kiképeztetést. A női orvosok, a postamesternők stb., kiknek hivatalbalépte csak időkérdése, magasabb kiképeztetést igényelnek; s átalában véve, ha most elodázzák ezen felső leányiskola életbeléptetését, már a közel jövő hangosan fogja követelni azt!

Európa minden országában megindult a mozgalom a nők tudományos kiképeztetése érdekében. Ezen mozgalom oly erős, hogy a nőemancipáczió legelkeseredettebb harczosa sem képes életrevaló érvet felemliteni ellene Nálunk, hol a társadalom oly erőtlen még, a kormánynak kell segédkezét kinyujtania, hogy az első lépést e tekintetben megtehessük. — Most itt van az alkalom. A jövő év őszén felállitandó s oly szerény költséget igénylő felső leányiskola megbuktatása vétek volna közoktatásügyünk, vétek nemzeti müvelődésünk ellen. —

György Aladár.

— **A főrendiház** holnap gyülést tart, de csak a bizottsági jelentések nyujtatnak be. Más targy nem lesz.

— **A József-müegyetem** ügyében egy röpirat vádai folytán vizsgáló bizottságot küldött ki a kormány; e bizottság most felkéri a minisztert, hogy adja tudtára azon okokat is, a melyek a vizsgálat alapját képezhetik.

— **Egy jobboldali** lap a következő jellemzetes sorokat kozli: Sok tekintélyes képviselő azon nézetben van, hogy közállapotaink mai stadiumában legczélszerübb volna a választási novellát visszavenni. Ennek első következése volna az, hogy a kormány és Deákpárt közti titokban maró elidegenedésnek s malcontentismusnak egyik nagy oka elmellőztetnék. Ennek e törvény tulajdonkép soha se kellett. Mindig ugy tekinték, mint a melyet Tisza Kálmán csempészett bele Szapáry Gyula tárczájába. Kakuktojásnak nézték, melyet a kotlós miniszter fel nem ismert. Másika pedig volna az, hogy a legközelebbi választások a régi törvény alapján történnének, mely hiányos ugyan, de — a Deákpárt nézete szerint eddig legalább türhető eredményt, t. i. deákpárti majoritást szült. Nem következik ugyan, hogy 1875-ben is azt eredményezendi; de hát vajon az uj választási novella nem ugrás-e a sötétben? Van-e ember, ki ennek esélyeit távolról is kiszámitani tudná, vagy csak sejtené is, hogy milyen ház fogna ennek alapján az uj választásokból kikerülni? Ezen nézetek s aggodalmak már a multkor is, de az uj ülésszak alatt annyira szájról szájra jártak, hogy meg lehetünk győződve, ha a deákpártot megszavaztatnák: tagjai $^9/_{10}$-ed része szavazna az uj törvényjavaslat visszavételére. Eddig is leginkább a baloldal támogatta. Most pedig, hogy a förendiház módositása belejött: mit sem ér az egész törvényjavaslat. Mit töri tehát a kormány a maga fejét annak keresztülvitelén? Csinálja meg majd a — baloldali kormány.

— **A birói letétek** kezelése körül tapasztalt nehézségek megszüntetése végett az igazságügyérségben uj szabályrendelet dolgoztatott ki, s az uj évben lép életbe.

— **Valahára!** Reviczki Budapestre szállittatott. A vizsgálatot Bernáth vizsgálóbiró vezeti. A végtárgyalás remélhetőleg pár hét mulva megtartatik.

Csáky szalmája — és egyensuly helyreállitása!

Budapest, 1874. nov. 10.

△ Ha olvasóink e czikkünk czimét megpillantják, legott igy kiáltanak föl: „Ugyan hogy illik ez egymással ellentétes dupla czim össze?“

Mi pedig azt mondjuk: a mily gyors a kérdés, ép oly hevenyében adjuk rá a feleletet. Az egész csak azért illik össze, mert összeragasztók, mintegy előre jelezni akarván elmélkedésünk tárgyait.

„Ejh, hát még a mai időben is van „Csáky szalmája“ nálunk, midőn az egész haza érzi az egyiptomi hét szük esztendő sanyarait?“ — tudakozódik az olvasó tovább, kétkedve csóválva a fejét.

„Van bizony! azaz — szeretjük hinni, — csak volt! S ép a haza, e közös édes anyánk az, mely ily Csákyszalmával rendelkezett, melynek eddig boldog boldogtalan csak ugy könnyedén neki állott, s melyet olykor kazalszámra hordott el egyegy mostoha gyermeke e közös édes anyának!“ — Ezt mondjuk mi a fejcsóváló kétkedőknek.

Persze önök, édes olvasóink, ugy a nagyjából kezdik sejteni a dolgot, s ugy a fogaik közt talán dörmögik is, hogy: „kutya jár a káposztásban“, csakhogy a sötétben nem veszik észre, merre és hol?

No, majd mi lámpást tartunk szemük elé, hogy a tárgyak körrajzai a homályból előtérbe jöhessenek.

Hanem a dolgok megértésére egy kis fenékkeritést nem mellőzhetünk.

Egyszer volt, honnan volt, még az operenczián is innen volt — azaz, hogy voltak mandarinok, kiknek eszébe jutott, mily fáin dolog lenne az, ha kapujok előtt prüszkölne el a vas-ló, ugy hogy csak a pitarajtónál lehetne száraz lábbal le s fölszállani rá.

A furfangos mandarinok ez eszméje tetté vált — „családi vasutak“ képében. Csakhogy nem a családok zsebe, hanem a közös édes anya sirt-ritt utána és sir még folytonosan nehány millió erejéig.

No persze, ezt nem az államháztartás egyensulyául találtak ki.

Egyszer meg beállit egy hosszu copfos mandarinhoz egy háztulajdonos, és kinálja házát, vegye meg azt a mandarin ur — a mennyei birodalom számára.

„Hogy adod a viskódat, szegény ember?“ — kérdi a mandarin

„Megér kétszázezer forintot!“

„No annyit nem kapsz érte. Hanem, tudod-e mit? Add ki tiz évre. Kapsz érette házbér fejében ötvenezeret minden évben. Lagalább azt nyered vele, hogy tiz év leforgása alatt a házad is megmarad s te a házbérből még két másik olyan házat is emelhetsz.

A szegény ember rámereszté mind a két szemét a mandarinra. Nem akart hallérzékének hinni.

„No mit bámulsz? Nem érted a dolgot? Lásd, a mennyei birodalom pénztára nagyon megürülne, ha azt a házat oly méregdrágán megvennők a számára, mig igy potom ötvenezer forintot évenkint meg sem érez.“

„No, nem bánom hát!“

Ezzel az alku amugy hamarosan meglőn kötve.

Az alkukötő mandarint azóta elsodorta onnan a rudtól az idők áramlata; de a szegény ember a potom ötvenezer forintot pontosan kapja az uj mandarintól, a nélkül, hogy eszébe jutott volna valakinek, mikép a mennyei birodalom pénztárának rovására kötött alkuelvelet talán meg is lehetne birói uton-módon semmisiteni.

No de mindez a mandarinok birodalmában történt s mi közünk ehez? — kérdi az olvasó.

Mi meg nagy sebtében azzal felelünk, hogy e képeket csak azért meritettük a sinai birodalom területéről, hogy megértessük, igy fenékkeritéssel, mikép a családi vasut, meg az ötvenezer forintos házbér is ép aféle „Csáky szalmája“, a melyért még csak Sinába sem kell fáradnunk, van itthon is, untig elég, csak vizsgálni kell.

Tréfa a mi tréfa, de fájdalom, komoly oldala is van a dolognak.

Ha az adózó nép tudja, hogy a hazának „Csáky szalmája“ is még mindig van, nem nagy örömmel ontja veritékét, hogy a fölemelt adót megbirhassa.

Jó lesz tehát, ha előbb, és pedig minél előbb, megtekinti a t. pénzügyminiszter ur, hol található még „Csáky szalmája“ a házban, s szigoru vizsgálatot indit meg azok ellen, a kik a haza tulajdonait értéktelen „Csáky szalmája“-nak tekintették s azzal önkényüleg bántak el.

Bizonynyal sok oly gazdálkodásnak fog nyomára jönni imitt-amott, hogy a hajszálai is égfelé meredeznek utána.

A igaz, hogy „késő eső után a köpenyeg“, ott, ahol az idő már napfényen mosolyog; de a hol még borus fellegek fenyegetőznek, jó azt a köpenyeget magunkkal hordani.

Még sok oly dolgon lehet változtatni, melyeket a megfontolatlan könnyelmüség hozott létre. Csak elő kell venni azokat a sáfárokat.

Mindent el kell követnünk a régi kórok orvoslására nézve, ha azt akarjuk, hogy államháztartásunkban a kivánt egyensuly, melyet a czifra gazdálkodás félrebillentett, minél hamarabb helyreálljon.

Az kétségbevonhatlan tény, hogy ahol a haza javai „Csáky szalmája“ gyanánt tekintettek éveken át, ott csak nagyon nehéz az elkövetett hibákat javitgatni, még akkor is, ha a hibák helyreütését egy Gyurcsy kisérli is meg. Azonban meg kell próbálni mindent a haza állami léte föntartása érdekében, mert: Csáky szalmája — és egyensuly helyreállitása, merő képtelenség!

Az elmélet és gyakorlat.

Dr. Pollacsek Gyulától.

(Folytatás.)

Az ókor legmerészebb vállalata, Áfrika körül hajózása a feniciaiak által, mint már emlitők három évet vett igénybe. — Hányszor megkerülte volna ezen idő alatt az egész földet csak az angol kereskedelmi flotta is, megrakva sok ezer utazóval és terhelve tömtelen áruval! . . . És vajon korunk tengerészeinek van-e fogalmuk vagy csak gyönge sejtelmük is azon kinzó és veszélyes bizonytalanságról s aggodalomról, melylyel az ő pályatársaik az ó és középkorban a partot elhagyták, hogy magukat a nyilttengerre bizzák, lett légyen az bár a középtenger? — Nappal a nap és felhőtlen éjjeleken a csillagok csak nagyon feliületes tájékozást nyujtának, melytől őket egy beborult setét éj egészen megfosztá, — mig ellenben most a tengerészeknél használatban levő különbféle eszközök csaknem bármely órában pontos tájékozást nyujtanak.

Gondosan kidolgozott mappák megismertetik a hajóssal az egész környéket s óvják a veszélyes helyek elől.

De még egy sokkal gyorsabb közlekedés eszközre kell figyelmünket forditanunk, melyet csaknem — démoni eszköznek lehetne tekinteni. — Az egymástól legnagyobb távolságra álló vidékek kiszámithatlan gyorsasággal értesithetik egymást, ugy mintha csak egy arasznyi föld választaná el. — Egy elektromagnetikus sodrony segélyével, például a legterjedelmesebb tudósitásokat a Sz. Vicent foktól az ázsiai keleti fokig gyorsabban lehet juttatni, mint a mely módon a persa hadvezér Mardonius, előleges megegyezés folytán tudtul adta királyi urának Xerxesnek Athen másodszori bevételét, mely tudósitás tüzjelzéssel történt. Valóban azon büszke mondás melyet az elbizott római a városban levő mértföldmutatóra irt, melyből ágaztak szét a legpompásabban épitett és jó karban tartott utak: „urbs est, quod prius orbis erat, mintegy jelenteni akarván ezzel, hogy a megkönnyitett közlekedés szinte kissebbiti a távolságot, ezen s kat mondó felirat valóban sokkal inkább illenék a mozdonyokra gőzhajók és távirdákra. — „Urbs est quod prius orbis erat!“ kiáltthatjuk ma teljes joggal.

Önként merül fel e kérdés: vajon kinek köszönheti a világ mindezen bámulatos eredményeket?

A történelem szinpadának ezen nagyszerü kiszélesitésével párhuzamban fejlődött, sőt azt messze tulhaladta a népek „közélete.“ — Ugy az anyagi, mint szellemi téren az élvezetek hasonlithatatlanul változatosabbak lettek s a mit leginkább hangsulyoznunk kell, inkább mint valaha általánosan elterjedtek.

Oly élvezetek, melyek egykor a társadalomnak csak vagyonosabb és előkelőbb osztályánál voltak feltalálhatók s mint fényüzési czikkek tekintetének, mai napság elveszték már a fényüzés látszatát s még a kevésbbé vagyonos társadalmi rétegekre nézve is valóságos szükséggé lettek.

Ha mostan széttekintünk a lakhelyeken, még az egyszerü polgár vagy földmives házában is, sőt gyakran a napszámos szobájában több kényelmet (comfort) találunk, mint a minőt a középkorbeli nemes lovag magának megszerezhetett. — A drágaság és rosz termés által előidézett éhszükség, mely némely régi időben egész birodalmak népességét megtizedelte, mig más távoli vidékeken ugyanazon időben tulbőség uralkodott, most már, legalább egész borzasztóságában nehezen képzelhető. A mesésen megkönnyitett közlekedés a szükséglet és bővölködés gyors kiegyenlitését teszi lehetővé.

Mig a selyem, szövet, általában a szövetnemük (materia serica) az ókorban a fényüző ruházat tetőpontját képezék s csak a leggazdagabb által valának megszerezhetök, addig most a selyem igen közönséges ruhaanyag, nagyon sok országban már nem is fényüzési czikk.

Mindez nem lett volna lehetséges azon gyakran félreismert okoskodás hosszu sora nélkül, mely nem engedi a kutatási ösztönt fokozott tudvágyat nyugodni, hanem a zajos életmód kerülésével folyvást különböző természeti törvények és uj igazságok leleplezésére sarkalt némelyeket. — Hogy a világrészeket évezredeken át elválasztó korlátok leomlottak, hogy sem az egyenlitő, sem más éghajlati napforditó országokat és népeket egymástól többé el nem különit: ez a mennyiségtan, csillagászat, földrajz áldásteljes munkájának eredménye.

A mily mértékben csodálkozhatott a szigoruan gyakorlati ember azon, hogy állitólag tudományos férfiak a gőzt, melylyel minden szakácsné eleget foglalkozik, — tanulmányozás alá vették, — épen ugy bizonyosan idő és fáradság hasztalan pazarlásának tekinthették, hogy valaki oly tüneményeket, mint a villanyosság, mely legfölebb nehány érdektelen mulatságra és szemfényvesztésre látszik alkalmasnak, fáradságos kutatás alapjává tevé. — És mégis ugyanezen fáradságos „okoskodás“ varázsolta elő a gőzmozdonyokat, gőzhajókat, távirdákat, melyek amaz elfogult gyakorlati ember unokáit, — kikre ezeknek üzlete átszállott vala, — milliókkal meggazdagitá.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

ANNA TITKAI.

— Svéd regény. —

Schwarcz Mária Zsófiától.

Második kötet.

II. FEJEZET.

(Folytatás.)

Éliás mozdulatlanul ült, még leheletet is alig mert venni, nehogy a szunnyadót fölzavarja. Olyan szelidséggel tekintett a gyöngéd halvány arczra, mint a szerető édes anya alvó gyermekére. A legbensőbb gyöngédség tükrözött szemeiből, és pedig oly tiszta, és annyira ment volt az minden önző szenvedélytől, mint a gyermekét őrző anyáé.

Mig az elbágyadt és kifáradt leányka a test gyengeségének tovább ellent nem állhatván, csendesen aludt, Éliás az elmult eseményekről gondolkozott; különösen pedig azokról, melyek Anna jellemére vonatkoztak, de a melyeknek ő eddigelé semmi fontosságot nem tulajdonitott. Annának mindazon tulajdonságai, melyek eddig gunyoros megjegyzések czéltáblájául használtattak, most egészen más szinben tünték föl előtte. Visszagondolt Annának gyermekkorára, és azon meggyőződésre jutott, hogy annak minden cselekedete egy bizonyos czél elérhetésére való törekvést jelez. A takarékosságot és egyszerüséget, amit magának szabálykint föllállitott, most csudálatraméltó erénynek ismerte el annyivalinkább, mivel mindazt nélkülözni képes volt, ami egy ifju leánykának örömöt szokott szerezni.

Mig Lisbeth választékos és izlésteljes öltözetéről hires volt, — addig Annát csak egyszerüségéről emlittették, és föl sem vették. Azt, hogy az oly sokszor emlegetett pénzvágyának nem valami hitvány szenvedély az oka, most már kétségtelennek tartá, de a valódi okot kitalálni most sem tudta.

Mig Anna a takarékpénztárba rakta pénzét, addig azt Gran Péter használta, e müveletét csendben végezé, és Péternek meg kellett igérni, hogy arról senkinek sem szól. Midőn pénze már meglehetős összegre fölszaporodott, — kivette a takarékpénztárból, — és a kerületi kapitányra bizta, hogy azt elhelyezze.

Az Éliást idáig vezérlő fonal itt megszakadt, és minden további nyom eltünt előle. Nem adta volna sokért, ha e talányt meg tudta volna fejteni. Hogy a fölfedezés Annára nézve nem lesz hátrányos, arról meg volt győződve; „Anna nem haszonleső, és nem fukar“ — ezt gondolá magában — „ő ezt nem önző számitásból cselekszi, hanem törekvésének valami fontos és titkos okának kell lenni.

Éliásnak egy mozdulata folytán Anna fölébredt, majd hirtelen folugrott, megrázta tejecskéjét, és homlokát végig simitván, ijedten kérdezé:

— Hány óra lehet most?

— Öt óra, — válaszolá Éliás.

— Óh, beh gyorsan elhaladt az idő! Most már félhat előtt nem érhetünk haza, pedig addig szerettem volna Eckholmba érni, mig a nagybácsi föl nem kél. Jer, Éliás, siessünk.

Követőjének karjába dugá kezét, és szokott vidámsággal igy szólt:

— Midőn elszunyadtam, azt állitád, hogy pénz van a zsebemben, de csalatkozol, annál sokkal értékesebb valami van abban; majd összekulcsolván kezét, igy szólt:

— Édes istenem, köszönöm neked irántam mutatott jóságodat!

— Anna! te valóban rendkivüli leányka vagy, — igy szólt Éliás — tréfás és komoly; látszólagosan könnyelmü, a legbensőbb jellemszilárdsággal párosultan; gondatlan és érzékeny; pajkos és okos; szeles és előrelátó. És mindez egyszerre! Mondhatom, hogy az ellentétek egész halmazát rejted kebledben.

Anna mosolygott.

— És ezen ellentéteket akarod te összhangzásba hozni? — kérdezé Anna szeliden — ezen zagyvalékból akarsz valami rendszereset előállitani? Végre is annyit meg kell vallanod, hogy az legalább látszólag lehetetlen.

— Valóban ugy van, és arról, hogy Mentorod legyek, már le is tettem.

— Csakugyan azt hiszed tehát, hogy nem lehet rajtam javitni?

— Igen, én körülbelől azt hiszem. — Majd komolyan nézdelvén a leánykát, elmosolyodott, és igy folytatá mondatát:

— Ami vagy, azzá önmagad által lettél, és én magam részéről nem szeretném, hogy te más légy, mint ami vagy.

— Értem! a gyógyithatlan betegekkel is igy szoktak tenni az orvosok; minden gyógykezelést megszüntetnek, és a szenvedőket fürdőbe küldik. Azonban én ugy veszem észre, mintha a legutóbbi időszakban rajtam oly változás történt volna, melynek következtében a rendes és komoly leányok sorába leendő fölvételre számot tarthatok.

— És ezen érdemet nekem tulajdonitod?

— Igen természetes, mert hát ugyan kinek is tulajdonithatnám másnak, mint neked?!

— Nem ugy, kedves Anna, csakis magadnak, — mondá Éliás — a te benső akaratod az, hogy magadat és másokat is megjavits.

— El is feledém a sok csevegés miatt mondani, hogy most már meg kell igérned, mindarról, amit fölfedeztél, senkinek egy szót sem szólni. Megigéred ezt?

— Amit kivánsz, mindent megigérek.

— Igen szép, senkinek, bárki legyen is az, nem szabad elmondanod, hogy nekem a városban pénzügyletem volt, és azt sem, hogy Brotsbackenben voltam, egy szóval semmit és senkinek sem szabad ezekről beszélned; megértettél?

— Megigérem; de a nagybácsi előtt még sem kellene elhallgatni, — véleményezé Éliás.

— A hallgatásért én felelek.

— De hát ugyan miért akarsz abból titkot csinálni?

— Ami vagy, azzá önmagad által lettél, és én magam részéről nem szeretném, hogy te más légy, mint ami vagy.

— Ha azt magad megérteni nem birod, azt sem érdemled, hogy én megmagyarázzam. Saját cselekedeteinkről, legyenek azok jók, vagy roszak, másokat tudósitani, kiállhatlan dolognak tartom.

— Igen szép, ezt jól megjegyzem magamnak.

Félhat óra volt, midőn Eckholmban a rácsozat ajtaját Anna kinyitván, átsietett az udvaron, és a nehány perczczel előbb fölnyitott tornáczajtón belépett.

Senki se volt a tornáczon.

Anna könnyed léptekkel haladt nagybátyja szobájának ajtajához, lehető csenddel és elővigyázattal lépett annak szobájába.

Lábujjhegyen ment a szélső szobában levő iróasztalhoz, ideérkezvén, egy levelet vett ki a zsebéből, mely a kerületi kapitány által a törvényszéki elnökhöz volt czimezve; az asztalra letette azt, és ép' oly ügyesen, mint bemenetelekor, kisuhant a szobából.

III. FEJEZET.

A reggelizés idejekor már mindnyájan összegyültek az étteremben, csak törvényszéki elnök és Anna hiányzottak még. Johanna arcza ünnepélyes szinben ragyogott; Lisbeth szemei ki voltak sirva; Thure néma volt, mint a hal. Éliás kiválólag vidám volt, Konstantin és a tiszttartó csudálkozásteljesen nézdelék a két delnőt; mivel az előzőleg történt eseményekről semmit sem tudtak.

Nem sok idő mulva megjelent Anna, majd kevéssel utána a törvényszéki elnök. Köszönté a jelenlevőket, anélkül, hogy Annát, mint máskor szokta, különös figyelmére méltatná.

(Folyt. következik.)

árpa 2.10—2.30 kr, 1 mérő zab 1 mérő tengeri 2.40—2.60 kr, 30—3.50 kr, 1 mérő kása 6.50 kr, va 1.40 kr, 1 mázsa szalonna uj 1 mázsa háj uj 30—33—36

ény sorsuak érdekéből felemlitjük, téshez és kovácsoláshoz legolkoaks mázsája 1 frt 20 kr. an, vagy házhoz szállitva 5 krral

Hazai hirek.

dapesti egyetem hittani karárrá dr. Berger János áldozár

állat és növényhonositó társadijat 5 ftra szállitá; a tagok a kertet szabadon látogathatják.

mári Károly a vidék jó nevü eméten e hóban tartja negyedumát.

országos müiparegylet a fővánéptára javára kiállitást rendez; kr.

dapesti zeneakadémiai állás ek van fentartva. A főfelügyerencz mint elnök fogja vinni.

ács Gyula a kolozsvári az tagja a budapesti nemzeti repel; első felléptekor nem tade második izben Macbethben vel a vélemények kedvezőleg vában; csupán hangja ellen s, melylyel sokat kell küzdenie. Gyula a budapesti nemzeti napelőtt Othellóban nagy tethir szerint szerződtetett is.

apesten az inség enyhitése ött bizottság s népkonyhát ál-

dányban egy juhász egy dopárt vert agyon, s a vasuti sinra

lutáni posta.

ből jelezik, hogy az uralkodó enyek részére 4000 forintot

ariette k. a. mint vendég.

eni szinház.

13. szám.

ökön. nov. 12-én 1874.

adatik:

LA-ROUKE.

a 2 felv. Irták Carré és Luca. pregi. Zenéjét szerzette Dávid Karnagy Medgyesi Nándor.

(Rendező Szabó.)

k: Alsó és közép páholy 4 ft — 6 ft. — Másodemeleti páholy 3 80 kr. — Földszinti zártszék 60 rtszék 50 kr. Földszinti bemenet 0 kr. Diákjegy 30 kr. Garnison e 30 kr. Gyermekjegy 30 kr.

7 orakor, vége 9 után.

tőzsde nov. 11. (Távirati tudó-0.55, cs. arany 5.25:¾ Napo-

Eladó luczernás.

A varga-kertben 11 kapa jó luczernás föld szabad kézből eladó. Értekezhetni tetőle Sas-uteza 17-ik sz. alatt.

596 2—3

Fried Karolina, és Adler Julianna.

f. hó 9-én megnyitottuk, a hol a t. cz. közönségnek, ugy izletes meleg ételek, mint tiszán kezelt italokkal lehető jutányosan szolgálandunk, tisztaság és pontosság lovén főczélunk.

Minélfogva a t. cz. közönség látogatását tisztelettel kérjük.

604 2—2

És ha majd az utánunk jövő nemzedék biztosan és gyorsan fogja keresztülszeldelni a hatalmas léghajókon azon elemet, melyben az emberiség daczára a Daedalos és Ikarosról költött regének, a madarak repülését utánozni képes nem vala, ha majd utódaink fel lesznek mentve a terhes hegyi utak készitése alól, és a gázok segitségével vidáman lebegnek tova hegyek és völgyek felett, akkor kénytelen lesz a bámuló világ ezen uj csodát is csak a tudomány előhaladásának tulajdonitani, azon okoskodásnak, mely a légnyugtan név alatt ismeretes.

(Folyt. köv.)

— **Zubovics** magyar honvédhadnagy jól találja magát — a nagy ut után — Párisban, hol nagy kitüntetésekben részesül; tiszteletére diszlakoma rendeztetik. Mac-Mahontól is kapott meghivást. Zubovicsról a „Neue Ill. Ztg."-ban következő érdekes közlemény van: „Zubovics honvédhadnagy barátai előtt mint merész lovas és vitéz hadnagy ismeretes. Életéből a következő eset eléggé érdekes arra nézve, hogy a nyilvánosságnak átadassék. Zubovicsnak volt egy testvére, ki hosszabb ideig élt Párisban, és ott a magasabb körökben is megfordult. E fiatal ember, nem tudhatni, mi okból, összekapott Mac-Mahon egyik hadsegédével, s ennek következménye párbaj lett. Zubovics kitünő kardvivó volt, a hadsegéd pedig hirneves lövő; a magyar ember azonban elég nagylelkü volt a fegyvernem választását az ellenfélre hagyni, s a franczia kedvenczét, a pisztolyt választá. Zubovics egy golyó által találva meghalt, de az egész ügy titokban maradt s igy a marsall segédének nem volt bántódása. A merész lovasban, Zubovicsban azonban feltámadt a boszu érzete, s elment Párisba, bátya gyilkosának fölkeresésére. A hadsegédet egy kávéházban meg is találta. „Ön X. hadsegéd?" kérdé röviden őt. „Igen", volt a felelet. „Én Zubovics vagyok", felelé vissza a hadnagy s arczul csapá a hadsegédet. Ebből párbaj lett életre s halálra — s a franczia meghalt. Nem csoda tehát, ha ily ember vállalkozik lóháton oly kiszabott idejü lovaglásra, mint az ut Bécstől Párisig." Zubovics honvédhadnagy párisi utja, nagy lovaglása fölgerjesztette az ily nemü dicsőség utáni vágyat. Egy orosz vállalkozik ugyanis, hogy a bécs-párisi utat rövidebb idő alatt fogja megtenni, mint Zubovics. A vállalkozó neve Durilin Vazul Dudsinából a Dnieper mellől, kinek lovai az egész chersovi kormányzóságban mint leggyorsabbak és legkitartóbbak vannak elhiresztelve s ki kötelezni akarja magát, hogy az utat hármas fogattal, tengelyen Bécsből Párisba, jövő május havának második felében 24 órával gyorsabban fogja megtenni, mint az emlitett honvédhadnagy. Durilin a bécsi „Jockey clubra" bizza, hogy egy utitárst delegáljon melléje tagjai közül. Lovait egy fiatal tatár, a 23 éves Sauka fogja hajtani. Durilin oly utitársat kiván, aki pontosan ismeri az utat, hogy kikerülhesse az időveszteséget, és el ne tévedjen.

Szinházi szemle.

—i.— Kedden adatott **„Tartuffe mintaképe"**. vigjáték 5 felv. Gutzkowtól; ford. Szigeti József.

A jelenlevő kis közönség rég látott oly egyöntetü előadást, mint ez estén, az is igaz, hogy a szerepek kitünő kezekben voltak. Legelőször kell kiemelnünk Takácsot (Lamoignon elnök), ki szerepében a kellő korlátok között mozgott s minden tulhajtástól gondosan őrizkedett. Rónainé (Armande) és Törökné (Madleine) a szinésznők szerepeiben kitünően oldották meg feladatukat. Egyébiránt e darab már eléggé ismeretes. A főbb szerepeket most is a régiek játszották.

Tegnap került szinre ez idényben a második sékszpiri darab: **„Romeo és Julia"**, tragédia 5 felv., forditotta S z á s z Károly.

Megvalljuk, némi tartózkodással nyulunk tollhoz, hogy — kiméletlel szóljunk. ez estéről. Jelentéktelenebb Romeot nem látott még talán a debreczeni szinpad, mint jelenleg Mándoki személyében; üres deklamáczióból állott egész játéka s egyik jelenete a másik után szintenül mosódott el, néha nyelve is botorkázott, a mi arra mutat, hogy talán maga is észrevette, mennyire nem tudja magát szerepébe beletalálni. Ez esteli szereplése annyival bosszantóbb volt, mivel nem tehetjük fel, hogy Mándokitól több ne telnék. Mellette óriásilag magasodott ki Törökné Julia szerepében, játékának minden egyes mozzanata remekül sikerült. Horváth (Lőrincz), Zöldi (Capulet.) Együd (Merkurio) s többen lelket öntöttek az előadásba, s igyekeztek a Mándoki által elrontott hatást felkölteni. Még csak egy megjegyzésünk van. Dobocsányi ponyvára való komédiáskodása szinpadunknak csak gyalázatára válik; ez estén is oly cirkusi bohócz módjára viselte magát, hogy nem csudálhatjuk, ha Mándoki is felboszankodva utasitá őt rendre a szinpadon. Korcsmai ostobáskodásnak megjárhatja az oly „játék", de tiltakozunk az ellen, hogy szinpadunkat ilyesfélékkel igyekezzenek meggyalázni.

Közönség nem nagy számmal.

— **Egy bátor vadász hazánkfiáról:** Eszler Józsefről irnak Alexandriából: Eszler nagy vadakra, oroszlánokra, tigrisekre szokott vadászni, s változatos kalandjai nagyon ismeretesek Alexandriában. Az abissiniai uralkodóval, Teodor királylyal kitört háboru alatt Eszler abissiniai fogságba esett és sokat sanyargott ott. Óváry Pető egy könyvben meg akarja irni Eszler kalandjait s aztán jótékony czélokra kiadni.

UJDONSÁGOK.

* **Jótékony adomány.** T. Szepessy Gusztáv ur a mai napon 100 forintot küldött be hozzám következő sorok kiséretében: T. Szepessy Antal urnak a keresk. testület elnökének helyben. A „Tisza" biztositó társaság mult évi mérlegének megvizsgálásáért, nekem mint a közgyülés által megválasztott számvizsgáló bizottság egyik tagjának 100 forint, azaz e g y s z á z f o r i n t tiszteletdijat szavazván meg, azt ide csatolva azon kéréssel nyujtom át t. elnök urnak, hogy ezen összeget a h e l y b e l i k e r e s k e d e l m i i s k o l a t a n s z e r e i n e k g y a r a p i t á s á r a elfogadni és felhasználni ne terheltessék. Teljes tisztelettel Szepessy Gusztáv. — Midőn adományozónak nagylelkü adományáért az egész testület nevében legőszintébb köszönetemet kifejezni kedves kötelességemnek ösmerem, nem mulaszthatom el azon óhajtásnak kifejezést adni, hogy adományozó nemes tette bár minél számosabb utánozóra találna. Debreczen, 1874. nov. 11. S z e p e s s y Antal, a kereskedő testület elnöke.

* **Főispáni helyettes,** mig a képviselőházban a városi főispanságról szóló tjavaslat sorsa el nem dől, nem fog kineveztetni városunkba.

* **A ref. egyház fi- és leánytanitói** — mintegy huszan — tegnap Némethy Lajos lelkészünk elnöklete alatt összevetették, hogy a 4. éves iskolakötelezettek közől hányan hagyták el az iskolát, s ugy találták, hogy az ilyenek száma a 100-at haladja. Reméljük, hogy az egyházi hatóság intézkedni fog az iskoláztatási kötelezettség szigoru fentartása iránt. — Az összegyült tanitók a fentirt lelkészt azon kedves meglepetésben részesitették, a tanácskozási terembe belépése alkalmával, hogy megbizott szónokuk Domokos Lajos által kifejezték irányában a nevelés és oktatás ügye iránti kiváló érdekeltségeért szivélyes elismerésöket és köszönetöket; mire a megtisztelt férfiu továbbra is biztositván az üdvözlő tanitókat buzgó eljárásáról, az ő szivélyes közremüködésöket is kikérte.

* **Szatmári-Laczkócziné** asszony, a nemzeti szinháznak közelebb ünnepelt müvésznője D e b r e c z e n b e i s l e j ö n vendégszerepelni, s itt is előadja a „Mamát." Intendaturánk igen helyesen cselekedett, midőn őt meghivta körünbe.

* **Tanitói értekezletek** s felolvasások tartása is kilátásban van a ref. egyház tanitói körében, — melyeknek a tanmódszert és tanitás gyakorlati részét illetőleg jótékony eredménye bizonyosan el nem marad.

* **Kerekes József** városunk egykori derék főjegyzője s most az északkeleti vasuttársulat egyik titkára, több nap óta városunkban időzött látogatóban; szép két leányát is magával hozta, kik édes atyjukkal együtt mindenütt szivélyes fogadtatásban részesültek; s ma délben utaztak vissza Budapestre.

* **A főiskolai tanuló ifjak** ma is folytatták az utczai kéregetést a tápintézet javára. Pár utczán még most is maradtak el olyanok. kiket nem látogathatának meg. Ezekre holnap kerül a sor.

* **Lukácsinéról** őszinte örömmel halljuk, hogy betegségéből, mely őt oly sok időre ágyba szegezte, már lábbadozni kezd; azonban még szobáját jó ideig nem hagyhatja el. Pedig bizonyára mindnyájan vágynánk őt már látni szinpadunkon.

* **Ingyenes előadások** tartatnak vasárnaponkint d. e. 10-től 11 óráig a méterrendszerről a keresk. iskolában. A közönség nemi különbség nélkül részt vehet ott. A hallgatók az igazg. dr. Pollacsek Gy. által készitett métermértéktáblázatokat dijmentesen kapják. Az 1 ső ily népszerü előadás jövő vasárnap lesz.

* **A korcsolyázó egylet köréből.** A „Debreczen" 221-ik számában, a debreczeni korcsolyázó egylet ez évi tisztujitó közgyülése iratott le, melyben minthogy tényelferditések s helytelen megjegyzések fordulnak elő, sietek ezek megvilágositására tárgyilagos szempontból néhány észrevételt tenni. Az egylet vagyona nem 1041 ft. 43 kr, hanem csak 928 ft 07 kr s igy az összes betétnek csaknem 50%-je, miután az egylet ingóságaiból már megelőzőleg 20% leiratott; a pálya fentartása és őriztetése 300 frtba került; a többi 505 ft oly kiadás volt nagy részben, mely a betételt fokozta. — Elkerülte a nevezett czikkiró figyelmét a közgyülést megnyitó elnök ur ama felhivása, hivatkozva a választmány által f. é. nov. 4-én tartott ülés azon határozatára, hogy „e közgyülési szavazati jog, csak az e czélra kitett iven leendő névaláirás által nevezhető meg", melyet a jelenlevő közgyülési tagokhoz intézett, s ezen határozat érvényre is emelkedett az által, hogy a j. v. tagok azt mindjárt foganatba is vették. Később tudósitó, egyhangulag megválasztja Kubinyi Kálmánt pénztárnokká, holott feltétlen szavazattöbbséggel Jermy Kálmán lőn megválasztva. Gunyos hangon irja le továbbá cikkiró az általa nevezett „konzervativpárt"-nak (holott ily pártról szó sem lehetett) óvástételét, s oly szinben tünteti fel e körülményt, mintha az óvás az egész választás ellen, s csak elkeseredésből tétetett volna; s ennek következményeül rója fel a későbbi botrányokat, s végre ártatlan naivsággal, bölcs tanácsokkal is szolgál, hivatkozván az alapszabály egy §-ára. Ezekre nézve csak azt jegyzem meg, hogy az óvástétel csak az elválasztott elnök Pap Ferencz megválasztására nézve történt, még pedig az által indokolva, hogy oly egyén választatott tisztviselővé, ki az egyletnek ez évben nem is tagja, aztán nem is történt itt hivatkozás §-ra, mert ez a józan észben gyökerezik; kivehetett volna tudósitó az alapszabályból még több §-t is a nélkül, hogy azokban erről szó is lenne. — Azután némi részben kimagyarázható lenne ezen óvástétel a politikai s jogtudományokból is, melyeket czikkiró, ha isten megsegiti, még két év mulva fogna tanulni, melyek szerint szenvedő választó képességgel csak az birhat, ki cselekvő választóképes; a jelen esetben pedig a cselekvő választóképesség, a közgyülés által is érvényre emelt választmányi határozat alapján, volt csak megszerezhető. Jogos alapja volt tehát az óvásnak, nem pedig elkeseredés s nem is magyaráztatott ki ennek ellenkezője az óvást tevőnek, mint a czikkiró állitja; ha csak egyes „vetó" s egyének, szür alól történt felkiáltásait annak nem lehet keresztelni. Hogy ez óvás következménye lett volna, a megválasztott jegyző s elnök ismételten történt lemondása, s a jegyzőnek a szomszédos hivatali helységébe szándékolt visszavonulása, — tagadom; e lemondások alapja, ha jól emlékszem, szintén szür alatt történt nyilatkozat volt. — Erre következett a megbántódás hangján a megválasztott jegyzőnek elkeseredett nyilatkozata „azt gondoltam férfiukkal lesz dolgom, nem pedig gyermekekkel" ezt követte aztán zugás s a teremnek tömeges elhagyása. Ez a tényállás domine D. L. Gy. — Ebből csak az a tanuság: „igazság minden előtt" s hogy addig kiméljük meg magunkat a bölcs tanácstól, mig erre képesitve nem vagyunk. — y. —

* **A vonó-négyes** florenczi társulat, a mint már jeleztük, holnap fog szinpadunkon előadást tartani bérletszünetben. Felhivjuk erre a zenebarátok figyelmét. A müsorozatot már tegnap közöltük.

* **A kereskedelmi tanoda** tanárai a kereskedői testület által felolvasás tartására felszólittattak, s mindnyájan ajánlkoztak. Reméljük, a gazd. tanintézet tanárai most is követni fogják a jó példát.

* **Nevelésügyi szempontból** örömmel jelezzük, hogy népiskoláink az őszön igen megnépesedett. Ez hatalmas indok arra, hogy az utczai iskolák felépitésével siessünk.

* **A keserü vizforrásról,** mit a Hortobágyon találtak, ismét hallgat a krónika. Jó volna már erről b i z t o s t tudni.

* **Az önkéntes tüzoltóegylet** iveire szépen gyülnek az alapitó és pártoló tagok. Polgárságunktól nem is volna szép ez egylet iránt közönyös mrradni.

* **A Hortobágy** azon része, mely szarvasmarhajárásul van kiszakitva, s melyről a szarvasmarhák már elhajtattak, mostantól tavaszig terjedő használatra haszonbérbe kiadatott; s körülbelol 4000 frtot fog jövedelmezni, mely összeg aztán beruházásokra, jelesen kisebb mérvü csatornázásra, befásitásra, kutak csináltatására stb. fog forditttatni.

* **Gyors igazságszolgáltatás.** A debreczeni kir. járásbiroság a helyben lakó alperesek ellen f. évi nov. hó 4-kén beadott keresetek tárgyalására határidőül 1875-dik év jan. 25 dik napját tüzi ki; tehát 3 havi időközre, holott a polgári törv. rendtartás 116. § az idézéstől számitva csak 3 napot rendel. Ki itt a hibás, találja ki az igazságügyminiszter?

* **Halálozás.** Egy becsületes kereskedősegéd S p e n g Ottó halt meg tegnap délután a kereskedelmi kórodában. Az ifju még csak 22 éves volt, született Szedernyén, s mint árva fiu jött Debreczenbe s Gál József kereskedőnél nőtt fel és ott szolgált mindez ideig. Temetése holnap d. u. 3 órakor történik a kórodából. Béke poraiank!

* **Két tajték pipa** lopatott el a legközelebbi hétfőn egy uri háztól; tulajdonosuk egy arany jutalmat tüzött ki az utbaigazitó részére. Miről a kapitányi hivatalnál bővebb értesitést nyerhetni.

* **Városunk** jeles szülöttéről, Réthy bátyánkról, ki a nemzeti szinház tagja, azon örvendetes hirt halljuk, hogy betegségéből felépült.

* **Balkányi „Ősmeséi"-nek** legujabb kötete már pár hét előtt beadatott a városi nyomdába. Ismerve a nyomda pontosságát, reméljük, hogy e mü a jövő hó elején már kikerül sajtó alól.

* **A tanügy érdekében** elismeréssel kell felemlitenünk azon táblázatos kimutatást, a mit a városunkban lakó K i s s J ó z s e f szabolcs-hajdukerületi tanfelügyelő készitett kerületének népnevelésügyi adataiból. A táblázatok most készittetnek a részvénynyomdában.

* **Derék népzenészünk** Balázs Kálmán, a mint halljuk, uj zenemüvet készitett, pedig még csak most került ki tőle egy darab sajtó alól. Ez 42-ik müve lesz.

* **Mint egy körlevélből** értesülünk. főiskolánk egykori kitünő készületü növendéke B ö l ö n i Sándor köz- és váltóügyvéd, s huszárhadnagy Szilágy-Somlyón ügyvédi irodát nyitott. Jó lélekkel ajánlhatjuk őt a felek figyelmébe.

* **A métermértékek** ismeretének terjesztésére itt volna az idő — a tél. Hatóságunknak kellene erről gondoskodni. Azt hiszszük, hogy a főiskolai tanárok közül azok, a kik e tárgygyal foglalkoznak, szivesen tartanának népszerü előadást.

* **A fiatal emberek,** ugy hallik, az idén is társulnak, hogy tánczvigalmat rendezzenek. Még pedig a farsang előtt akarják tervöket megvalósitani.

* **Szép Helenát** szándékoznak szombaton adni szinházunkban, ha Krecsányi Sarolta akkorra szinpadra léphet.

* **A honvédek ellenőrzési szemléje** mai napon megtartatott, s mint értesülünk, arról is jelentéktelen számmal maradtak el.

* **Talált hulla.** Ma reggel a postakert árkában egy rongyos öltözetü férfi hulláját találtak, mely a kórházba vitetett, hol helybeli lakos és Varga N. nevü egyénnek ismerték el.

* **A kistemplomi orgona** jövő karácsonkor már megszólal, habár akkor még egészen nem fog is készen lenni.

* **Utczáinkon** a makadamirozott utakat most javitják és tisztogatják.

* **Morizon** hires orvosi könyvét Debreczenben magyar nyelven átdolgozták. S azt valószinüleg itt is fogják kiadni, hiszszük, hogy nagy keletnek fog örvendeni.

* **A vidéki pénzintézetek** kongresszusára mely Budapesten folyó hó 22-én tartatik meg, figyelmeztetjük az illetőket. Ugy halljuk, hogy a régi takarékpénztár és a kereskedelmi s iparbank nem képviseltetik magukat; a többi pénzintézet még határozottan nem nyilatkozott; de okunk van hinni, hogy ezuttal még sem marad egészen képviseletlenül Debreczen. — Mi helyeseljük is, hogy ugy legyen, mert az üzleti társulatokra vonatkozó uj adójavaslat feletti beható tanácskozás helyi érdekeinket is közelről érinti.

* **Sok panasz** hallik a közönség köréből, hogy nincs elég favágó napszámos, a mi azt tenné más szóval, nincs szegény ember nálunk. No de annál több a csavargó.

* **Két nő** veszett össze közelebbről, egyik épen „áldott" állapotban volt, erre a másik ugy fel dühödött, mikép „női gyöngédsége" anynyira elhagyá, hogy késsel ment ellenfele hasának. De gonosz tettében meggátoltatott.

* **Szinházunknál** néhány érdekes darabra készülnek mostanában; azonban azok szinrejövetelét Lukácsiné betegsége gátolni fogja. Krecsányi Sarolta asszony betegsége pedig az operette előadására szolgál akadályul. Igy szintársulatunknak most valóban küzdeni kell az ellencsapásokkal.

* **Kedves vendégünk,** Erdélyi Mariette k. a. ma estén kivül még kétszer lép fel szinpadunkon, a „Tévedt nő"-ben és „Hunyadi László"-ban. Ezenkivül még, ha szinházunk egy esti jövedelmét Rónai mellszobrára ajánlaná fel, amit pedig méltán várhatunk meg, akkorra is megigéri közremüködését.

* **Az ujságolvasás haszna.** Pár hét előtt megjelent számunkban egy „hüséges tehénről" tétetett emlités, mely az ismeretlen megvevőtől helybeli volt gazdájához visszatért; a káros több vásárolt tehene közül nem tudván, hogy melyik szaladt el, nem volt képes tájékozni sem magát: hol és kinél keresse a tehenet, s a kereséssel több mint két hetet eltöltött, az egész környéket bejárván, de a tehénnek nyomára sem akadt, mig aztán egy böszörményi olvasónk a tehene felől kérdezősködő illetőt a lapunkban emlitett tehénre figyelmeztetvén, az ide Debreczenbe jött és keresett jószágát a hirlapi közlemény nyomán csakugyan meg is találta.

* **A vadászati idény** beállott. Tegnap, a mint régebben jeleztük, a konyári sóstón tartatott agarászat. Debreczenben pedig a vadászok farkasvadászatot terveznek; de ebből csak akkor lesz valami, — majd ha fagy.

* **A rendőrökkel való** gorombáskodás divattá kezd válni; közelebb egy talyigás panaszoltatott be ezért. A hivatali tekintély megóvása érdekében jó volna az ilyeneket minél szigorubban büntetni.

* **A jövő évi** városi költség-előirányzat — a tanács által — több napon keresztül tárgyaltatván, tegnap délután be is fejeztetett.

* **Egy bünbarlang** sötét rejtelmét fedezte fel néhány nappal ezelőtt hatvanutczán a rendőrség, melyben 16—17 éves fiatal leányokkal a legembertelenebb üzérkedést folytattak a bünrészesek, köztük férfi is volt, kinek lakásán titkos jegyekkel ellátott kártyákat is találtak, melyekkel hamis játékot folytatott; mindannyian a kir. ügyésznek lettek átadva.

* **Helyreigazitás.** Burai János helyett Burai D á n i e l olvasandó hétfői ujdonságunkban, mely az egyháznak adományozott s ezáltal a szegény árvák gyámolitására forditott 10 forintról szól.

* **Időjárásunk** komor őszies, de még mindig száraz; csupán a leereszkedett köd nyirkitotta meg némileg a földet. Este esni kezdett.

* **Piaczunk** ma csaknem egészen üres volt; alig tengett-lengett rajta egy-két szekér. Vajon nem azt jelenti-e ez, hogy nincs mit eladni?

— **A hullaégetéssel** folyó hó 6-án Drezdában kisérletet tettek a Siemenféle készülék alkalmazása mellett. A hulla egy 23 éves nőé, egy stuttgarti orvos nejéé volt, a ki életében nyilván kifejezte ily módon leendő eltemettetéséte iránti óhaját. A virágágyba fektetett koporsót — Siemen rövid beszéde után, (mert a papság megtagadta a halotti szertartásnál jelenlétét) — a legmagasabb fokig hevitett légáramlatnak szelid — vereslő fénye fogta körül; s az égési mütét 1¼ óra alatt véget ért. A tüdő és a máj állott legtovább ellent a tüznek.

Hazai hirek.

(*) A k e l e t i v a s u t t á r s a s á g ellen Bróde Lipót 40000 ft munkadij iránt inditott pert, a számvizsgálói jelentés összeállitása fejében, mely az ügy bonyolodottsága miatt sok munkáját vette házamosb időn át igénybe. A per még csak a tanuk kihallgatása elrendeléséig haladt.

(*) T i s z t e l t k o l l e g á n k, a „Hon" szerkesztőségének irja az „Egyetértés" tegnap igen kedélyes s egyszersmind nevezetes estélye volt. A szerkesztőség a lap derék főmunkatársának Hegedüs S.-nak ezredik vezérczikket ünnepelte meg. Hat év alatt ezer vezérczikket megirni, ahoz csakugyan oly roppant tevékenység és kitartó munkásság kell, mint Hegedüs Sándor tisztelt barátunké. Adjon isten neki egésséget és kedvet a másik ezer megirására is.

(*) F e l v o n ó g é p e k a házakban. — Mint a „L. C." irja, — több budapesti háztulajdonos, — kiket h á r o m- és n é g y e m e l e t e s h á z a k k a l vert meg a sors, házaikban felvonógépeket akarnak állittatni, és e czélból szándokuk közös költségen valamely jeles gépész mérnököt meghivni Angolországból.

Délutáni posta.

— A M a g y a r U j s á g" mai számában irja: „Ma igen megbizható helyről vettük a tudósitást, hogy a takarék — s pénzintézeti betétek megadóztatására szóló igen-igen sulyos adózási törvény fenyegetésére, a fővárosi pénzintézetekből 6 millió betét vétetett ki, s annak egy része Bécsbe vándorol elhelyezkedés végett, más része a külföld különféle helyeire."

— G h y c z y — hir szerint — visszalép a miniszteri tárczától. A fővárosban a levegő miniszterválsági hirekkel van tele.

— **Bécsi tőzsde** nov. 12. (Távirati tudósitás.) Ezüst 105.55, cs. arany 5.25; Napoleonarany 8.91½.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

N y i l t t é r.

Marha teleltetés.

Jó istállóval ellátott ondódi házutánvaló földemre, a városhoz közel, 12 darab tehenet, vagy fiatal szarvas-marhát teleltetésre elvállalok.

Értekezhetni felőle **Budaházy Antal** kereskedésében, gr. Dégenfeld-haz.

605 1—3

Hirdetmény.

A BIKSZÁDI gyógyfürdő, 68 szobával, bor-vizárulással, regale és bolti joggal s helyiségekkel, vendéglővel. mintegy 30 hóld szántó és kaszáló földdel minden órán bérbe kiadó. — Értekezhetni személyesen vagy levélben alantirtnál.

Szatmárt, 337. sz. a.

Kaposi András.

599 3—3

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint a telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Mészáros Juliánna** részére, alperes **Mészáros Sándortól** 80 frt s járulékai erejéig lefoglalt ingatlan, u. m. a debreczeni 1156. számu telekjegyzőkönyvbe jegyzett csapó-külvárosi 2952 dik számu háznak 300 frtra becsült ¼ része, a megkisérlett 1-ső árverésen el nem kelvén, az a kitüzött második határidőben, **folyó évi november 23-án d. u. 3 órakor**, — a telekkönyvi irodában, kiküldött végrehajtó K o v á c s József által megtartandó árverésen szükségesetére becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a becsérték, az árverelők általal leteendő bánatpénz 30 ft.

A vételár 3 egyenlő részletben, a leütéstől számitva 1, 2 és 4 hó alatt, az árverelés napjától fogva járó 6% kamatával, a telekkönyvi hatóságnál lefizetendő.

A bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldötnél és a telekhivatalban megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkönyvi hatóságnak 1874. október 30 kán tartott üléséből.

Boruzs József,
jegyző.

595 3—3

1½ német birodalmi markkal vagy 1 ftos bankjegygyel, a szerencse kedvezése mellett nyerhetni

375,000

német birodalmi markot,

mely esetleges nyeremény a hamburgi legujabban engedélyezett nagy sorsjáték alkalmából, a magas kormány által van biztositva.

A 43,300 nyeremény közt, melyek néhány hónap alatt ki fognak huzatni, következő nyeremények vannak: **250,000** német birod. mark, **125,000. 90,000. 60,000. 50,000. 40,000. 36,000. 30,000. 24,000. 20,000. 18,000. 15,000. 12,000.** 208-szor **2400.** 412-szer **1200.** sat.

Mindenki e r e d e t i s o r s j e g y e t k a p, (nem pedig igérvényt), A nyeremény kifizetésért, melyet én bármely vidékre pontosan eszközlök, az állam kezeskedik.

Az első osztályu nyeremények huzása már f. évi decz. 16-án meg fogtörténni.

1 egész eredeti sorsjegy ára két tallér, vagy 3½ ft bankjegyben, ½ eredeti sorsjegy ára 1 tallér vagy 1¾ ft bérmentesen beküldve.

Minden megbizás pontosan és gyorsan teljesittetik, a hivatalos terv pedig ingyen s bérmentesen megküldetik.

A megtörténendő huzás hivatalos jegyzéke, és az esetleges nyeremény, azonnal megküldetnek.

Mielőbbi megbizásokat kér és vár

M. Steindecker
bank és váltóüzlete
Hamburgban.
Dammthorstrasse 36.

581 4—5

Értesités.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség tudomására hozni, miszerint itt helyben városház alatt, czeglédutczán **kézmü, kékfestő és rövidáru üzletet** nyitottam, és oly kedvező helyzetben vagyok, mikép minden czikknél jelentékeny előnyben részesithetem t. vevőimet.

A t. cz. közönség szives latogatásait kérve, vagyok tisztelettel

E R B E R V.

603 3—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.